

02 Verkeer, vervoer en waterstaat

2.1 Verkeer en vervoer

Verkeer

Wat willen we bereiken?

We verbeteren bereikbaarheid, verkeersveiligheid, luchtkwaliteit en leefomgeving duurzaam, met meer ruimte voor openbaar vervoer, lopen en fietsen.

Omschrijving (toelichting)

We zetten in op meer lopen en fietsen en minder autogebruik, vooral voor de gezondheid en vitaliteit van onze inwoners.

Wat gaan we daarvoor doen? En wat hebben we gerealiseerd in 2025?

Ambtelijk en bestuurlijk wordt in de (deel)regio ingezet op het permanent goed functioneren van de hoofdinfrastructuur (A2, A67, nieuwe N69 en zuidelijke route Valkenswaard).

We hebben actief deelgenomen aan de regio-overleggen en het overleg in deelregio A2-Zuid. Ook hebben we regelmatig overleg gehad met de gemeente Valkenswaard over de hoofdinfrastructuur.

Er is blijvend aandacht voor de regionale mobiliteitsagenda en inzet op en van Brainport Bereikbaar in relatie tot onder andere de regionale werkgeversaanpak.

De gemeente is aangesloten bij diverse regionale overleggen. Hier komt onder andere de werkgeversaanpak aan bod. Dit heeft bijvoorbeeld geleid tot het Multimodaal Mobiliteitspakket (MMMP) voor de Metropoolregio Eindhoven (MRE), waarin concrete maatregelen zijn opgenomen.

Het autoverkeer op de route Heikantstraat-Wollenbergstraat-Willibrorduslaan-Onze Lieve Vrouwedijk wordt teruggedrongen.

In 2025 zijn de werkzaamheden voor de reconstructie van de Heikantstraat en Traverse Noord gestart. Na de oplevering monitoren we de verkeersintensiteit en snelheden om te bepalen of de ingrepen het gewenste effect hebben.

Het terugdringen van het doorgaand autoverkeer op de Eindhovenseweg, door voorrang te geven aan het bus- en fietsverkeer, met als streven een intensiteit van maximaal 13.500 motorvoertuigen per etmaal, wordt gerealiseerd.

In 2025 zijn de projecten Heikantstraat en Traverse Noord gestart. Ook is de reconstructie van de Eindhovenseweg/Valkenswaardseweg afgerond. Na de volledige afronding van Duurzaam door Waalre in 2026 monitoren we het verkeersnetwerk. Met verkeerstellingen bepalen we of de maatregelen de gewenste effecten hebben. Daarnaast hebben we regionaal overleg gevoerd, onder andere met Valkenswaard, om doorgaand autoverkeer via het hoofdwegennet te sturen in plaats van via de Eindhovenseweg.

In het kader van mensgerichte aanpak verkeersveiligheid worden verkeersveiligheids-acties en verkeersonderwijs op basisscholen ondersteund. Hierbij zijn afspraken gemaakt over veilige schoolroutes en schoolomgevingen.

Alle basisscholen in Waalre zijn aangesloten bij het Brabants Verkeersveiligheidslabel (BVL). Met educatieprogramma's hebben we gezorgd voor een veilige verkeersdeelname van kinderen in Waalre. Daarnaast hebben we de verkeersveiligheid in enkele schoolomgevingen gemonitord met dynamische verkeersborden.

In verband met de kwetsbaarheid van oudere fietsers wordt extra aandacht besteed aan deze specifieke doelgroep middels gerichte communicatie.

We hebben het programma Doortrappen uitgevoerd en hiervoor subsidie aangevraagd.

Ondersteunend aan het project Duurzaam door Waalre stimuleren we weggebruikers om andere vormen van vervoer te gebruiken.

We hebben geïnvesteerd in duurzame vormen van vervoer, zoals openbaar vervoer, fiets en e-bike, lopen en carpooling. Zo hebben we bijvoorbeeld gewerkt aan het verhogen van de busfrequentie en betere fietsvoorzieningen om bezoekers en inwoners te stimuleren duurzaam op pad te gaan.

We verbeteren de kwaliteit van recreatieve fietspaden in Achtereind en buurtschap Loon. Tevens wordt het vraagstuk in buurtschap Loon breder opgepakt in relatie tot sluipverkeer en stof- en wateroverlast.

We zijn gestart met de voorbereidingen voor het participatietraject met de omgeving van het Loon. We hebben de bewonersvertegenwoordigers hiervan op de hoogte gesteld.

Het maatregelenpakket uit het mobiliteitsplan wordt gefaseerd uitgevoerd.

De mobiliteitsvisie van Waalre is leidend geweest bij de herinrichting van de Heikantstraat en Traverse Noord. We hebben hier rekening gehouden met de ruimte voor fietsers en voetgangers en de verkeersveiligheid. Conform de motie van 4 november 2025 wordt prioriteit gegeven in lopende en nieuwe projecten en in de voorbereiding van de wijkaanpak aan het oplossen van verkeersknelpunten voor fietsers en voetgangers. Denk in dit verband bijvoorbeeld aan de Kiss & Ride zone bij basisschool de Meent en de maatregelen op de Traverse. De Hutdijk heeft een maximumsnelheid van 30 km/u gekregen.

Wat is de impact voor onze inwoners?

Omschrijving (toelichting)

De mobiliteitsvisie heeft een positieve bijdrage geleverd aan de leefbaarheid in de kernen Aalst en Waalre. Denk aan minder geluidsoverlast, minder drukte en betere luchtkwaliteit. We hebben duurzame vervoermiddelen gestimuleerd, wat ook een positief effect kan hebben op de verkeersveiligheid. Kritisch hebben we gekeken naar maatregelen in de openbare ruimte om de verkeersveiligheid te verhogen. Ook hebben we automobilisten die te hard rijden aangepakt met roulerende dynamische verkeersborden.

Wegen

Wat willen we bereiken?

Het in stand houden, verbeteren en waar nodig vernieuwen van de infrastructuur om de kwaliteit van de openbare ruimte een impuls te geven.

Omschrijving (toelichting)

We willen dat weggebruikers veilig gebruik kunnen maken van onze wegen, stoepen en fietspaden. De leidraad hiervoor is het Wegenbeheerplan 2019-2028, dat is vastgesteld door de gemeenteraad. In dit plan is vastgelegd dat gemeente Waalre niveau B hanteert volgens CROW-publicatie 288, wat neerkomt op een basisniveau van verantwoord beheer.

Om de kwaliteit van onze wegen, stoepen en fietspaden te beoordelen, voeren we eens in de twee jaar een visuele inspectie uit van alle verhardingen in Waalre. De inspectie laat zien waar onderhoud noodzakelijk is of op termijn verwacht wordt. Met de inspectieresultaten stellen we een onderhoudsplan op, waarmee we budget en beheerniveaus op elkaar afstemmen en noodzakelijk onderhoud plannen. Hierbij houden we rekening met andere ambities, zoals het mobiliteitsplan, klimaat en vergrijzing.

Wat gaan we daarvoor doen? En wat hebben we gerealiseerd in 2025?

Er wordt uitvoering gegeven aan onderhoudsmaatregelen op basis van het geactualiseerde onderhoudsplan.

We voeren zowel klein als groot onderhoud uit aan asfalt en bestrating. Dit onderhoud hebben we uitgevoerd op basis van het geactualiseerde onderhoudsplan. We hebben de bestrating onderhouden in de wijken Ekenrooi Noord en Zuid en in Waalre-dorp. Het groot onderhoud aan de Mevrouw Brantlaan is door leveringsproblemen en weersomstandigheden nog niet volledig afgerond. Ook hebben we asfaltonderhoud uitgevoerd aan de Parklaan en omgeving. Daarnaast hebben we groot onderhoud uitgevoerd aan de fietspaden Blokvenlaan, Meester Sloodshof en de Onze Lieve Vrouwedijk tussen Broekweg en De Kranssen. Het onderhoud aan de Kranssen en Azalealaan is nog niet uitgevoerd, omdat hier eerst rioleringswerkzaamheden plaatsvinden. Het onderhoud aan Burgemeester Ossenspark, Sophiastraat en Ekenrooi Zuid is uitgesteld omdat de fietspaden hogere prioriteit hadden.

Op basis van het uitvoeringsprogramma wordt onderhoud uitgevoerd aan bruggen.

In 2025 hebben we het contract voor meerjarig onderhoud aan bruggen aanbesteed. In 2026 starten we met de uitvoering van het groot onderhoud. Ook hebben we klein onderhoud uitgevoerd, zoals het vervangen van kapotte planken op vlonderpaden.

Oriëntatie op de wijkaanpak stellen we uit tot tenminste 2027

In 2025 hebben we een eerste oriëntatie op de wijkaanpak uitgevoerd. We hebben drie globale scenario's opgesteld en de kosten geraamd. Ook hebben we een prioriteringsplan opgesteld. In 2026 gaan we aan de slag met het eerste wijkplan Voldijn Noord.

In 2025 wordt er een nieuwe kwaliteitsinspectie van alle wegen uitgevoerd.

Deze tweejaarlijkse globale visuele inspectie is uitgevoerd en vormt de basis voor het onderhoudsprogramma voor wegen.

Integrale projectplanning.

In 2025 hebben we in het kader van de integrale projectplanning een aantal projecten uitgevoerd. De Eindhovenseweg, het centrumplan Den Hof en Traverse Noord zijn volledig afgerond. De uitvoering van de Heikantstraat is gestart. Het definitief ontwerp van de Gestelsestraat zuid is vastgesteld, maar de uitvoering is nog niet gestart omdat extra onderzoek nodig was naar flora, fauna en bodem.

Wat is de impact voor onze inwoners?

Omschrijving (toelichting)

Een goed wegennet is belangrijk voor de bereikbaarheid van Waalre en voor de veiligheid van alle weggebruikers, zoals automobilisten, fietsers en wandelaars. Door het uitgevoerde onderhoud aan de wegen is Waalre weer wat leefbaarder en beter bereikbaar geworden.

Openbare verlichting

Wat willen we bereiken?

Zorgen voor kwalitatief hoogwaardige en duurzame openbare verlichting om de (sociale) veiligheid te verhogen en lichtvervuiling en lichthinder tot een minimum te beperken.

Omschrijving (toelichting)

We streven ernaar energie te besparen en de energiekosten van de openbare verlichting te verlagen. Dit doen we door energiezuinige verlichting en slimme dimregimes toe te passen. Het doel is dat in 2030 minimaal 60% van de openbare verlichting in Waalre is verduurzaamd met ledverlichting. Op dit moment is dat 47%.

Wat gaan we daarvoor doen? En wat hebben we gerealiseerd in 2025?

We nemen de vervanging van standaardverlichting door ledverlichting zoveel mogelijk mee in onze projecten.

In 2025 hebben we de conventionele verlichting op de volgende locaties vervangen door ledverlichting: de Eindhovenseweg, winkelcentrum Den Hof en Traverse Noord. De verlichting in de Heikantstraat vervangen we in 2026, omdat het project dan pas is afgerond.

Oude lichtmasten (> 40 jaar) langs wijkontsluitingswegen met hoge masten worden vervangen om het risico van het omvallen van oude masten te voorkomen.

Oude stalen masten hebben we vervangen binnen de projecten van Duurzaam door Waalre.

Voor het verder verduurzamen van de openbare verlichting stellen we een uitvoeringsplan op.

Het verduurzamen van de openbare verlichtingsinstallatie koppelen we aan de wijkaanpak en onze grotere infrastructurele projecten. In 2025 hebben we een prioriteringsplan opgesteld voor de wijkaanpak.

Wat is de impact voor onze inwoners?

Omschrijving (toelichting)

Goede verlichting van het wegennet in Waalre zorgt voor sociale veiligheid en verkeersveiligheid. Verduurzaming van de verlichting draagt daarnaast bij aan een beter leefmilieu en lagere kosten.

Kabels en leidingen

Wat willen we bereiken?

De overlast voor inwoners bij de aanleg en het onderhoud zo laag mogelijk houden door regie te voeren op de uitvoering van de ondergrondse infrastructuur (kabels en leidingen).

Omschrijving (toelichting)

We stemmen onze projecten elk kwartaal af met grote netbeheerders zoals Brabant Water en Enexis. Op projectniveau voeren we aanvullend overleg. Zo kunnen we bijvoorbeeld de verzwaring van het elektriciteitsnet afstemmen op geplande werkzaamheden, zoals reconstructies. Door onderhoud door nutsbedrijven goed te faciliteren, beperken we het aantal storingen. Goede en snelle afhandeling van vergunningen, meldingen en klachten zorgt daarnaast voor lagere kosten.

Wat gaan we daarvoor doen? En wat hebben we gerealiseerd in 2025?

Bestratingen die als gevolg van werkzaamheden aan kabels en leidingen zijn verzakt, worden hersteld.

Op diverse locaties hebben we verzakt straatwerk hersteld dat was ontstaan door de aanleg van kabels en leidingen. Dit hebben we gedaan naar aanleiding van meldingen van inwoners en eigen inspecties.

De Verordening Ondergrondse Infrastructuur 2018 (VOI) en het Handboek Kabels en Leidingen (HKL) worden in regionaal verband (MRE) geactualiseerd en geïmplementeerd.

In regionaal verband is een werkgroep opgericht om de Verordening Ondergrondse Infrastructuur (VOI) uit 2018 en het Handboek Kabels en Leidingen (HKL) uit 2015 te actualiseren. Het handboek is al geactualiseerd. Met de actualisatie van de VOI zijn we gestart, maar de afronding hiervan is op zijn vroegst in 2026.

Vergunningen verlenen en toezicht houden op het gebied van kabels en leidingen

In 2025 hebben we diverse vergunningen verleend. De meest opvallende is het middenspanningstraject dat Enexis inmiddels uitvoert.

Wat is de impact voor onze inwoners?

Omschrijving (toelichting)

Door goede coördinatie van de werkzaamheden in onze projecten hebben we de overlast zo beperkt mogelijk gehouden.

2.5 Openbaar vervoer

Wat willen we bereiken?

Het openbaar vervoer als efficiënt alternatief voor de auto voor verplaatsingen over grotere afstanden en voor mensen die minder mobiel zijn.

Omschrijving (toelichting)

Het openbaar vervoer is voor veel mensen belangrijk. Denk bijvoorbeeld aan schoolgaande jeugd of mensen die minder mobiel zijn. Het is ook een alternatief voor de auto. Richting de provincie zetten we in op verdere verbetering van het openbaar vervoer, zodat de provincie dit opneemt in het contract met de vervoerder.

Wat gaan we daarvoor doen? En wat hebben we gerealiseerd in 2025?

We realiseren de HOV-infrastructuur (Hoogwaardig Openbaar Vervoer) op de Eindhovenseweg/Valkenswaardseweg tussen Eindhoven en Valkenswaard.

De HOV-infrastructuur (Hoogwaardig Openbaar Vervoer) tussen Eindhoven en Valkenswaard is gerealiseerd. Tijdens de spitsuren rijden de bussen tussen Eindhoven en Valkenswaard vaker. We zijn gestart met de nazorgfase.

Het project OV- ambassadeurs wordt ten uitvoer gebracht. Dit project loopt gedurende de periode 2023-2025. Hiermee wordt het reguliere openbare vervoer beter benut door mensen die met mobiliteitsdrempels kampen.

In Waalre zijn er twee bijeenkomsten geweest voor het project OV-ambassadeurs. Daarnaast zijn we gestart met de evaluatie van de huidige regeling.

We onderzoeken of en hoe we het openbaar vervoer tussen dorpen en wijken naar overstapplekken (hubs) kunnen handhaven en verbeteren. Uitgangspunt is een duurzaam en flexibel openbaar vervoerssysteem.

Samen met de provincie en de busmaatschappij hebben we gekeken naar flexhalten en uitbreidingen van reguliere bushaltes. Daarnaast zijn de busverbindingen tussen Valkenswaard en Veldhoven en richting buurgemeenten opgenomen in het regionaal mobiliteitsprogramma.

Wat is de impact voor onze inwoners?

Omschrijving (toelichting)

De infrastructuur voor de verbinding met openbaar vervoer tussen Valkenswaard en Eindhoven is gerealiseerd. Samen met de vervoersmaatschappij hebben we de frequentie en capaciteit van de bussen verhoogd. Ook is de verbinding tussen Valkenswaard en Veldhoven aangekondigd en op de regionale mobiliteitskaart gezet. Door deze maatregelen is het openbaar vervoer in Waalre verbeterd voor inwoners, bezoekers en werknemers.

Wat heeft het gekost? (bedragen x € 1.000)

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2024	Originele Begroting 2025	Begroting 2025 incl. wijz.	Realisatie 2025	Vershil
Lasten					
2.1 Verkeer en vervoer	2.451	2.795	2.906	2.809	97
2.5 Openbaar vervoer	13	0	13	13	0
Totaal Lasten	2.464	2.795	2.919	2.821	97
Baten					
2.1 Verkeer en vervoer	124	42	132	435	-303
2.5 Openbaar vervoer	13	0	13	13	0
Totaal Baten	137	42	145	447	-303
Gerealiseerd resultaat	2.327	2.753	2.774	2.374	400

Toelichting

Vergelijking van de bijgestelde begroting 2025 met de rekening 2025 levert de volgende verschillen op:

Toelichting verschillen lasten:

2.1 Verkeer en vervoer (voordeel € 97.000)

Salariskosten

- € 37.000 salariskosten
 - De toelichting m.b.t. de inhuur- en salariskosten op organisatieniveau is terug te vinden in programma 00 Bestuur en Ondersteuning.

Aanleg en onderhoud straten en pleinen

- € 109.000 voordeel
 - kapitaallasten: lagere kapitaallasten omdat enkele grote projecten later zijn opgeleverd, dan wel doorgeschoven.

- € 36.000 nadeel
 - Externe advieskosten: hogere kosten door globale visuele inspectie en maatregelentoets voor wegbeheer conform het raadsbesluit van het wegenbeheerplan.
- € 14.000 voordeel
 - Uitgaven beheer en onderhoud: lagere kosten.
- € 4.000 voordeel
 - Overige verzekeringen: lagere kosten door vernieuwde contractafspraken.
- € 1.000 nadeel
 - Diverse kleine verschillen.

Openbare verlichting

- € 24.000 voordeel
 - Energie: lagere energielasten door vernieuwd contract.
- € 3.000 voordeel
 - Investerings en beheer en onderhoud: lagere kosten.

Verkeerslichten

- € 13.000 voordeel
 - Uitbesteding beheer en onderhoud straatmeubilair: lagere kosten door lagere schadelasten.

Aanleg en onderhoud zandwegen en paden

- € 1.000 voordeel
 - Uitbesteding beheer en onderhoud: lagere kosten.

Overige baten en lasten verkeer

- € 19.000 nadeel
 - Bijdragen overige instellingen en bedrijven: hogere uitgaven vanwege verkeerseducatie (BVL) bij scholen. Hier staat subsidie tegenover per saldo vallen deze tegen elkaar weg.
- € 2.000 voordeel
 - Uitgaven beheer en onderhoud: lagere uitgaven.

Werken ten behoeve van nutsbedrijven

- € 16.000 nadeel
 - Uitgaven overige goederen en diensten: hogere uitgaven door extra herstelkosten. Deze worden via de degeneratievergoedingen vergoed.

Schoonhouden straten en pleinen

- € 13.000 nadeel
 - Uitgaven beheer en onderhoud: hogere kosten door incidenteel curatief onderhoud.
- € 2.000 nadeel
 - Diverse kleine verschillen.

Gladheidsbestrijding

- € 19.000 nadeel
 - Uitgaven beheer en onderhoud: hogere kosten door meerdere strooiromdes vanwege het weer.
- € 5.000 voordeel
 - Aankoop gebruiksmaterialen: lagere uitgaven voor extra strooizout.

Vervolgonderzoek doorfietsroute en bereikbaarheidsagenda

- € 8.000 nadeel
 - personeelslasten: hogere lasten door inhuur van externe adviseurs.
- € 3.000 voordeel
 - Diverse kleine verschillen.

Schadeloosstellingen verkeer

- € 5.000 nadeel
 - Uitgaven schadeloosstellingen verkeer: hogere lasten door aansprakelijkheidsstellingen.

Aanleg en onderhoud bruggen

- € 3.000 voordeel
 - Afschrijvingen: lagere afschrijvingslasten door het doorschuiven van investeringen naar achteren.
- € 1.000 voordeel
 - Diverse kleine verschillen.

Wegmeubilair en verkeersborden

- € 9.000 nadeel
 - Hogere kosten door levering van gebruiksmaterialen.
- € 6.000 voordeel
 - Diverse kleine verschillen.

2.5 Openbaar vervoer (voordeel € 0)

- Geen verschillen

Toelichting verschillen baten:

2.1 Verkeer en vervoer (voordeel € 303.000)

Werken ten behoeve van nutsbedrijven

- € 249.000 voordeel
 - Degeneratievergoedingen en leges ontvangen in de laatste maanden van 2025. De komende jaren worden hiervoor kosten gemaakt.

Aanleg en onderhoud straten en pleinen

- € 29.000 voordeel
 - Investeringsbijdragen van het rijk: incidentele bijdrage voor schoon en emissieloos bouwen .

Overige baten en lasten verkeer

- € 20.000 voordeel
 - Bijdragen van provincie: hogere bijdrage voor verkeerseducatie (BVL).

Krediet vervolgonderzoek doorfietsroute F2

- € 5.000 voordeel
 - Bijdragen van gemeenten: hogere bijdragen ontvangen.

2.5 Openbaar vervoer (voordeel € 0)

- Geen verschillen.

